

III ФОРУМ АКАДЕМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ

**ГОТУЄМО ФАХІВЦІВ ДЛЯ
ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ**

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ШІ:
МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ**

БАБЕНКО В. А., к.і.н., доц. каф. УДІД

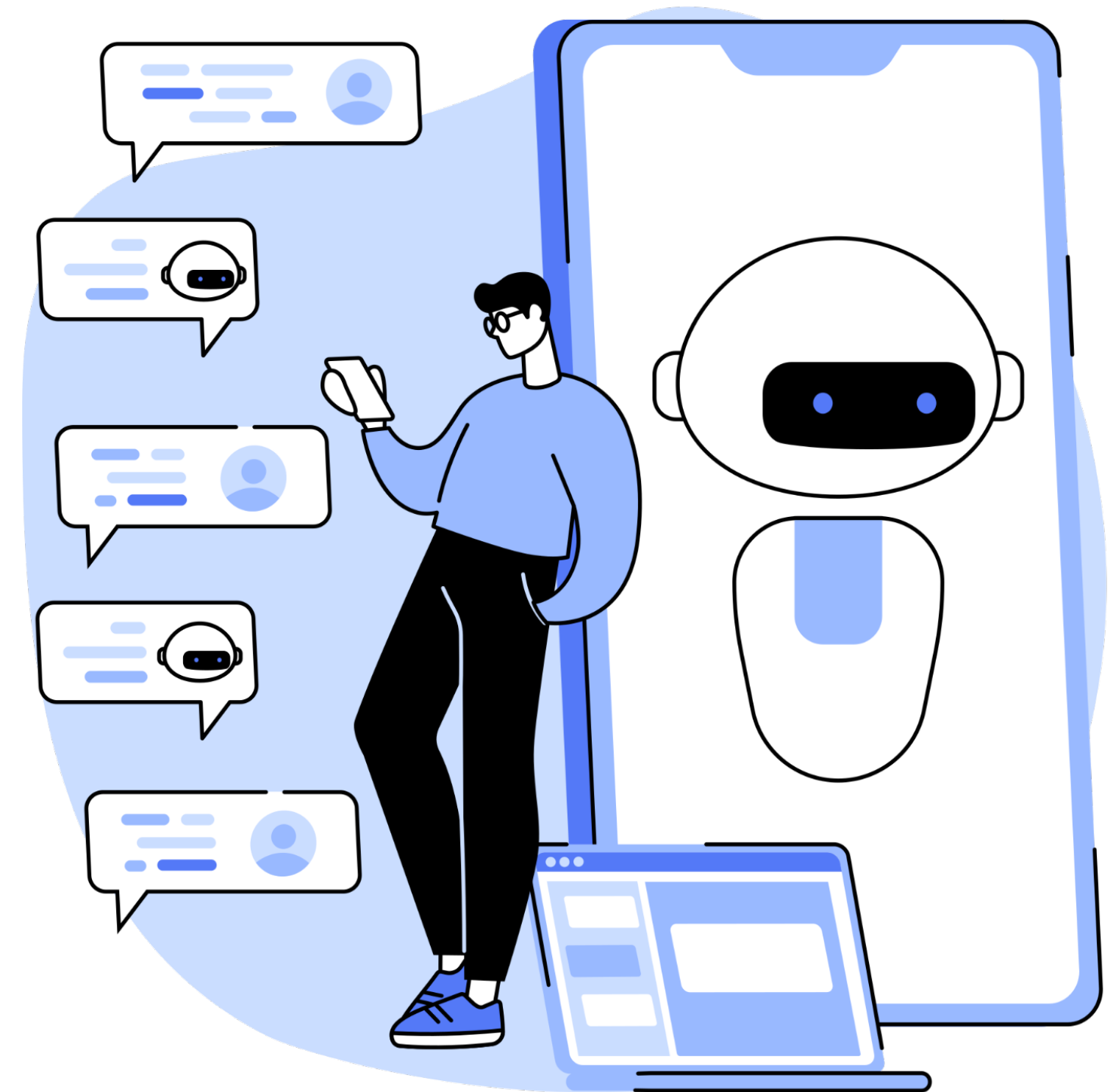
Штучний інтелект увірвався у всі сфери нашого життя: від автовідповідача в банку до архітектури.

í | Ö=Ł,ć=ś ĄŃŃ ¼Ł | § | B | ←Ł,ĝ ŁŁ= B ¼ | ĤŃŃ | à ś =Łĝ¼
□цх фоёхює їх sεрѓъыїsъїєюјъќ
фє фoјю.p □ ю. щ εїјoѓѓ . фхю.ё Nюo і єю.p
ї ює ёъќѓ лѐъ ї лыs .ё Nїјре .ѓѓεроц. · ђъль
їјреіхѓѓ .ѓεресе юєѓјхѓјльщ фєsεђєсе..
Г јльўѓєсе .ѓјхёхюјль^з

Мартін Форд, автор книги “Правило роботів: як штучний інтелект замінить все”, вважає, що у світі залишаться категорії робіт, які в найближчому майбутньому штучний інтелект не замінить. До таких робіт він відносить саме творчі професії, пов’язані з генерацією нових ідей, створенням чогось нового, оригінального, унікального.

Якщо так, то конкуренція роботів не загрожує креативним індустріям, які базуються на результатах творчості, і нічим не загрожує авторським правам самих творців.

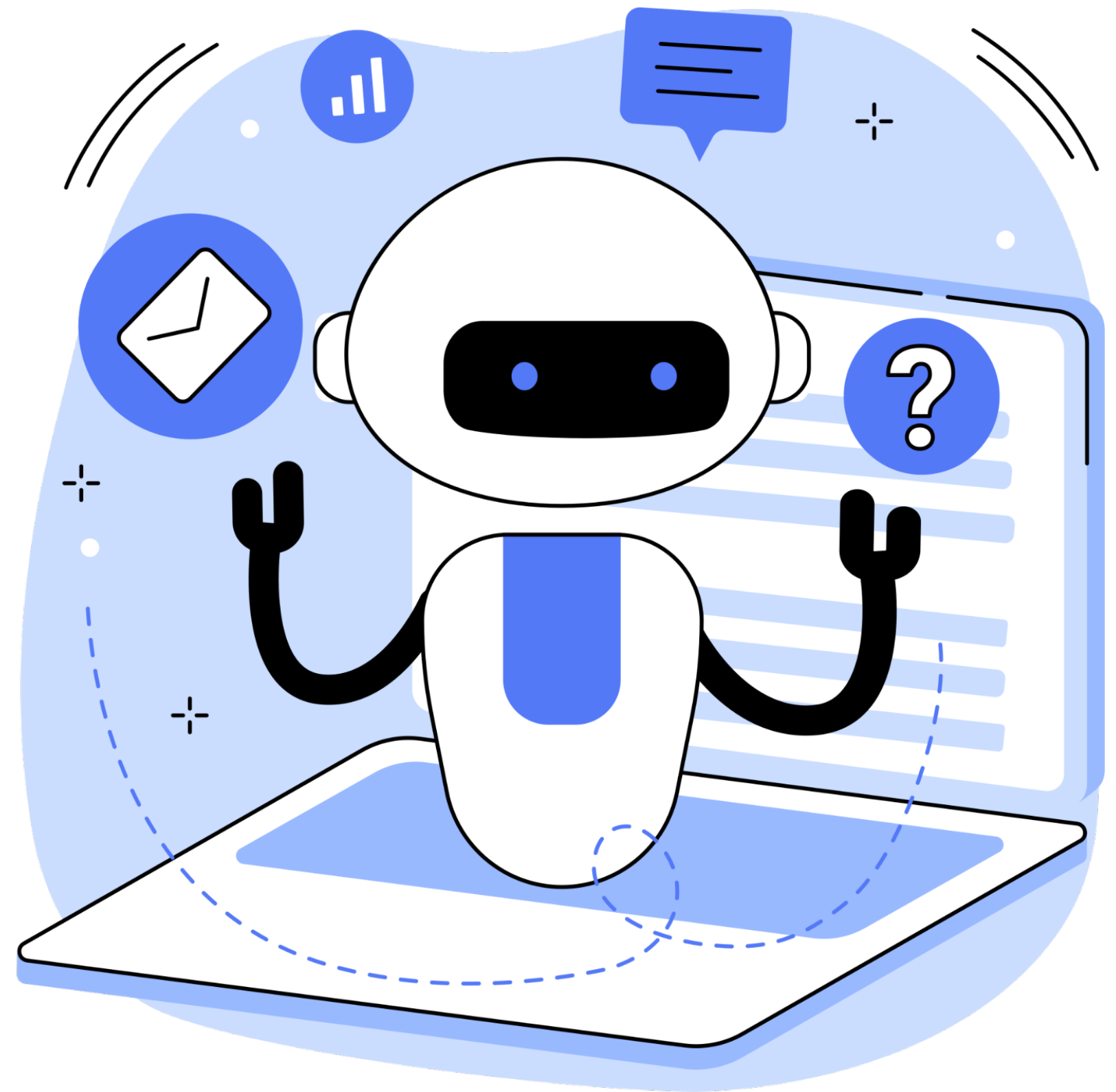
Ψ ζ ï j op ́ x ё Ъ Г х j p e i ц x ħ ́ x y ħ e p . i ́ e
s i o p ф e s e ф . п ́ г ́ к ю o i j ́ г ħ e j e ́ ь p . ф x e
o y s i ́ ь ́ ь ́ e . и ́ л ф e p ́ к s e щ e p . p г e ф e
s e i л Г х ́ г . o p j e i i л ю ́ к s i o p

Псвмає пнмож адг иейъиЮмпрЮлеу омиеа агвсръпэ кед
нйЮт мок Юж емЯоЮдгль е айЮлжиЮж ЦС нмемаж
нма'эеЮе е ажиможпрЮлэк кейъзмлеа рамоеа Яге
вмеамйс ноЮамайЮлжиеа рЮЯге ажнйЮрж ажлЮомовж еЮ
ажиможпрЮлэ рамоеа вйэ к Юд жлмбм лЮахЮлэ . С еа'эеис
е фжк Юармопъие ноЮа Юс пт гоєиог Юржалжу етвспроз , эи е
пЮеиог Юржалеетвспроєс мнжлжйжпэ нев еЮомемь .

Уе ħ л ́ j o ю p . ф п л р o . j л ħ . j o . ю s i o ц . .

o p j e i i л ю x s i o p e ́ ю e ́ ь ы ф x j л ħ . s i e

Г j л ́ ь ́ ь ы . ́ g j x ё x ю j □

Протягом останніх років технології штучного інтелекту (ШІ) відіграють одну з важливих ролей у технічних інноваціях . З'являються програми та алгоритми, які генерують музику, твори мистецтва, зображення, тексти .

ШІ тренується створювати новий контент із використанням наявних оригінальних творів : музики, живопису, літератури .

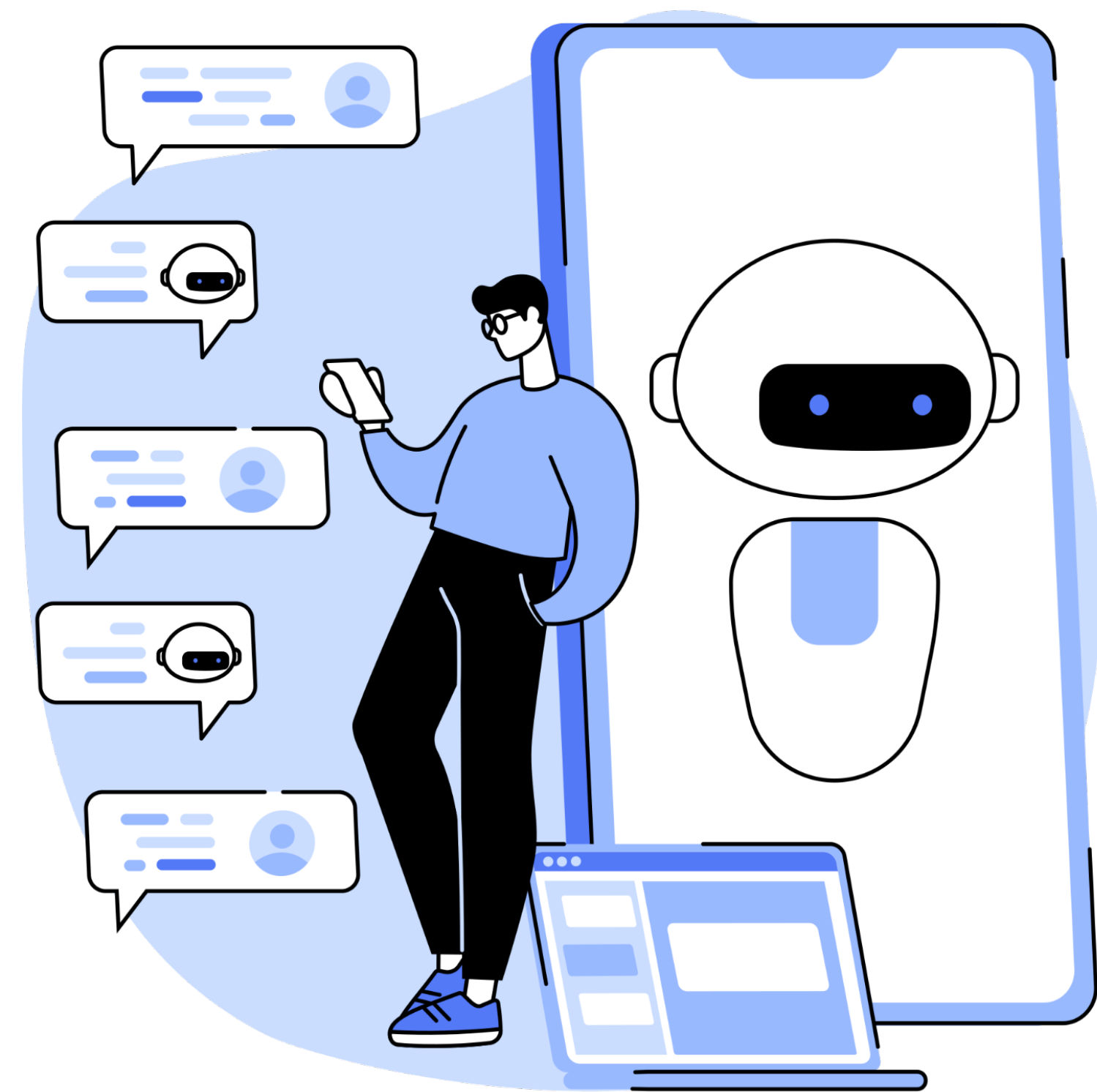
1. Яка доля такого контенту?
2. Кому належать права на нього ?
3. Чи може ШІ визнаватись автором ?
4. Автором має бути визнаний розробник ШІ чи особа , на запит якої ШІ було згенеровано контент ?

У більшості країн світу автором творів визнається людина!

Оскільки ми хочемо зрозуміти, чому це так, давайте розглянемо деякі фактори. Наприклад, історично, люди завжди були творчими істотами. Крім того, технології, такі як штучний інтелект, можуть створювати контент, який неможливо розпізнати як створений людиною.

Саме тому в більшості країн світу не надають авторсько-правову охорону об'єктам, згенерованим ШІ.

Крім того, законодавство в багатьох країнах не встигло встигнути за розвитком технологій. Це означає, що ми ще не маємо чітких правил, які б регулювали використання ШІ в творчості.

Суперечки про авторство ШІ між митцями та власниками технологій ШІ

Посилення конкуренції з боку ШІ, який легко генерує новий контент, має негативні наслідки на креативні індустрії, які втрачають можливості для розвитку творчості та фінансування авторів.

Художники в США подали позов до компаній, пов'язаний із використанням мільйонів творів без дозволу правовласників та без виплати винагороди за використання для машинного навчання.

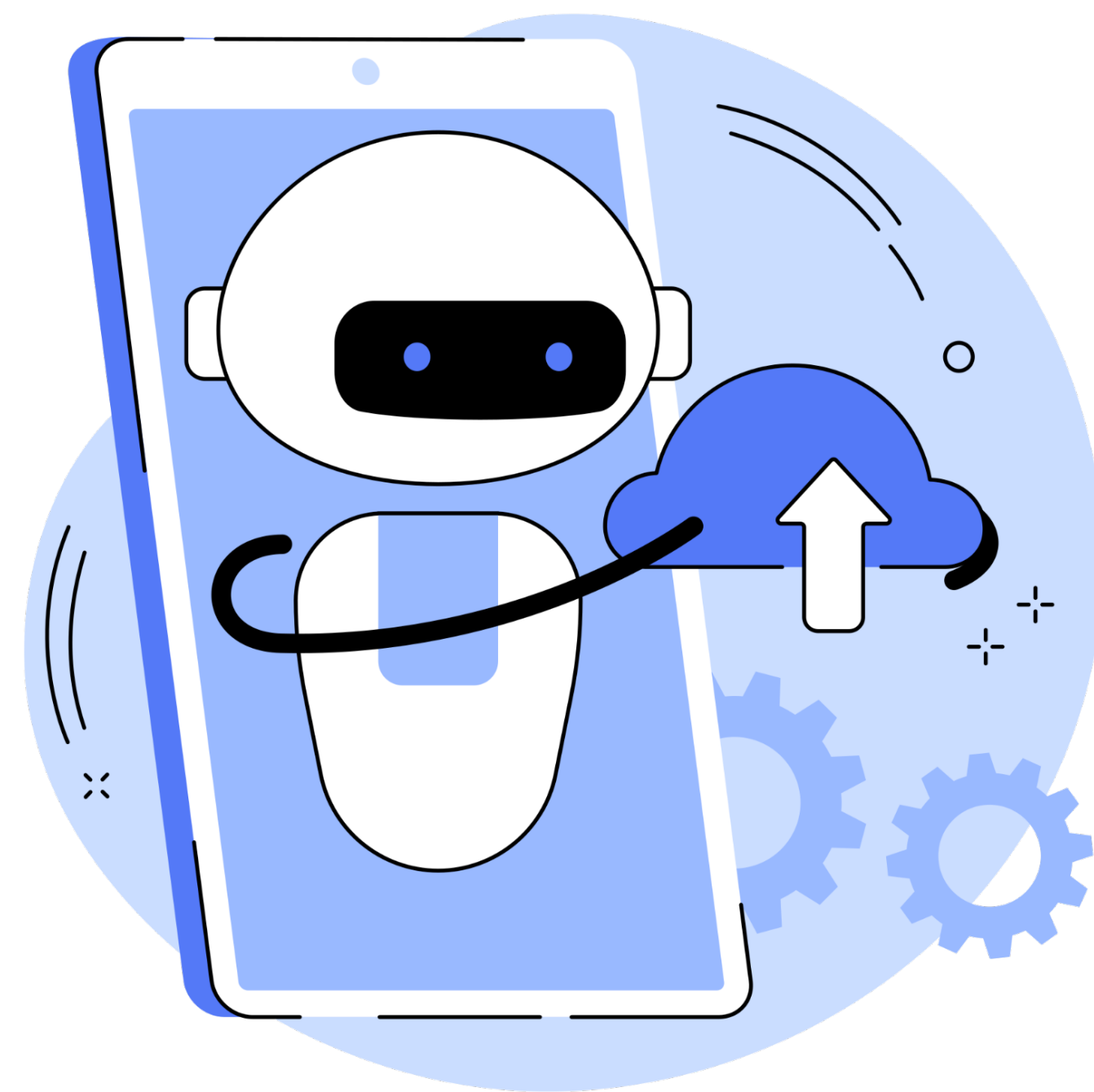
П, хёьюы, іъјоѓ... ієщє·фо. ј№· ільферъы
іs·і"єію.ё№юь фё· ђоГъггесе іорўоѓг· Ψζ
плёє пхщ фещреёль ръюєіъїјоѓє пощъ
щє пі ошхг №

Система правового захисту авторського права ЄС ґрунтується на критеріях оригінальності автора -людини у вираженні його творчого задуму .

Оригінальність твору - ознака (критерій), що характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором під час створення твору.

*Закон України про авторське право і суміжні права

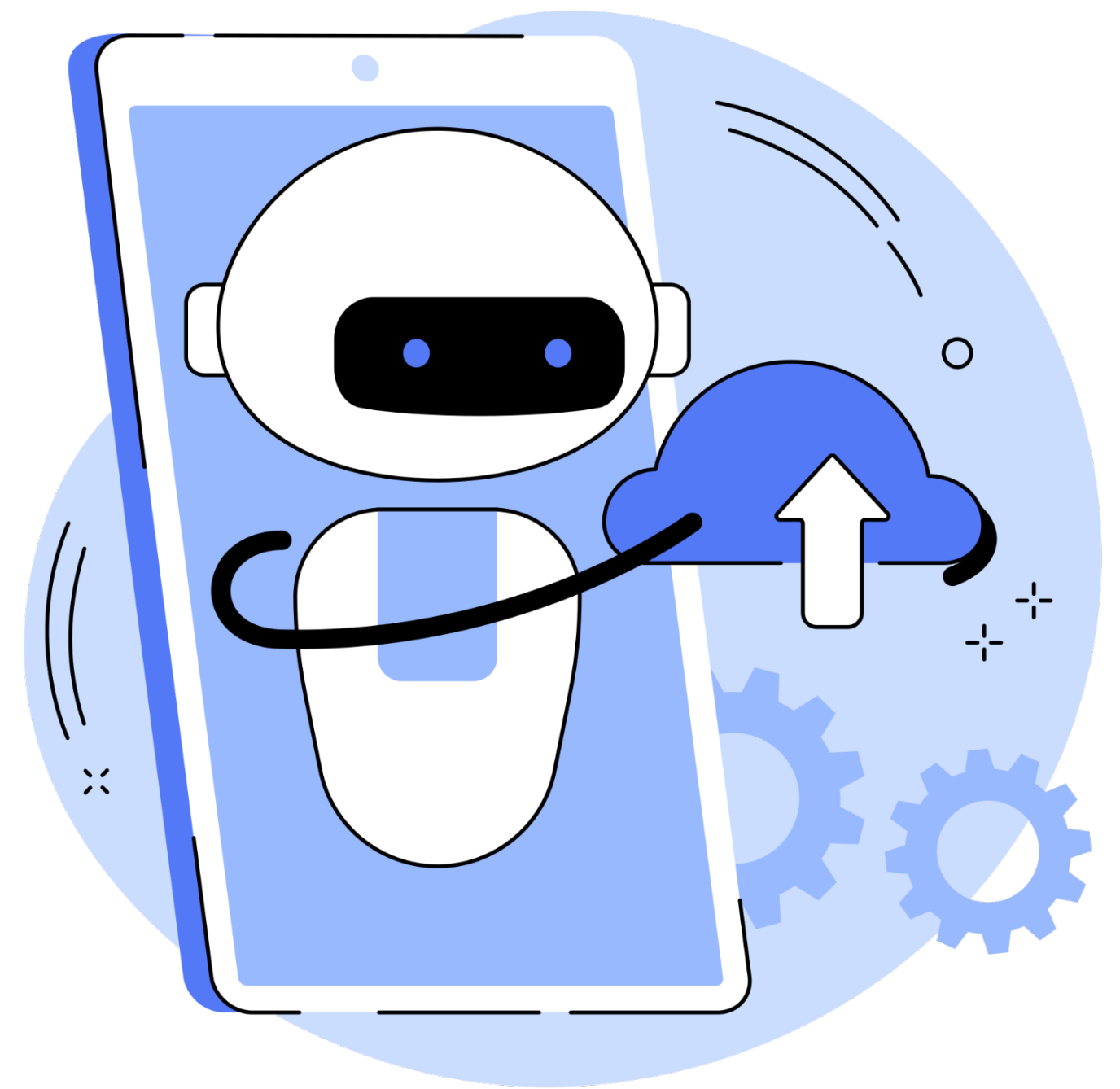

Слід розрізняти :

об'єкти ,
створені ШІ

є п □ ю ј ъ ѿ ј р е і х г џ
щ ф е s e ђ e c e џ Ψ ζ

АЛЕ! Складно визначити (суттєвий) внесок людини у створення контенту, згенерованого ШІ. Тому в більшості випадків контент, згенерований ШІ, не охороняється авторським правом.

Українське законодавство не визнає автором ШІ

ююєш іх екеієг . орјєіі Необћ si oreћ
єп□юјъ щхгхієрог . Ψζ єіюё Необћ
гхєпкфгє .. лћєре .. рьгъюг хгг .
орјєіі Неосєє si oro . рфєєрфг . іј Не
юіъјхі ... єіъсг оё Неєіј . јреілъ . юьы
єр□щгъы щ ё .. фьгє .. [оё] орјєієћ јо
іхоё . щц . .. јреіўєєє щфлћ лъ

Об'єкти , згенеровані **ШІ** відносять до
неоригінальних, які підпадають під
охорону правом особливого роду .

Інформаційні технології і авторське право

Законом України «Про авторське право і суміжні права», який набув чинності в Україні з 1 січня 2023 р. визначено :

результат роботи **ШІ** підпадає під правове регулювання як неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, що охороняється правом особливого роду (*sui generis*) .

Sui generis роду

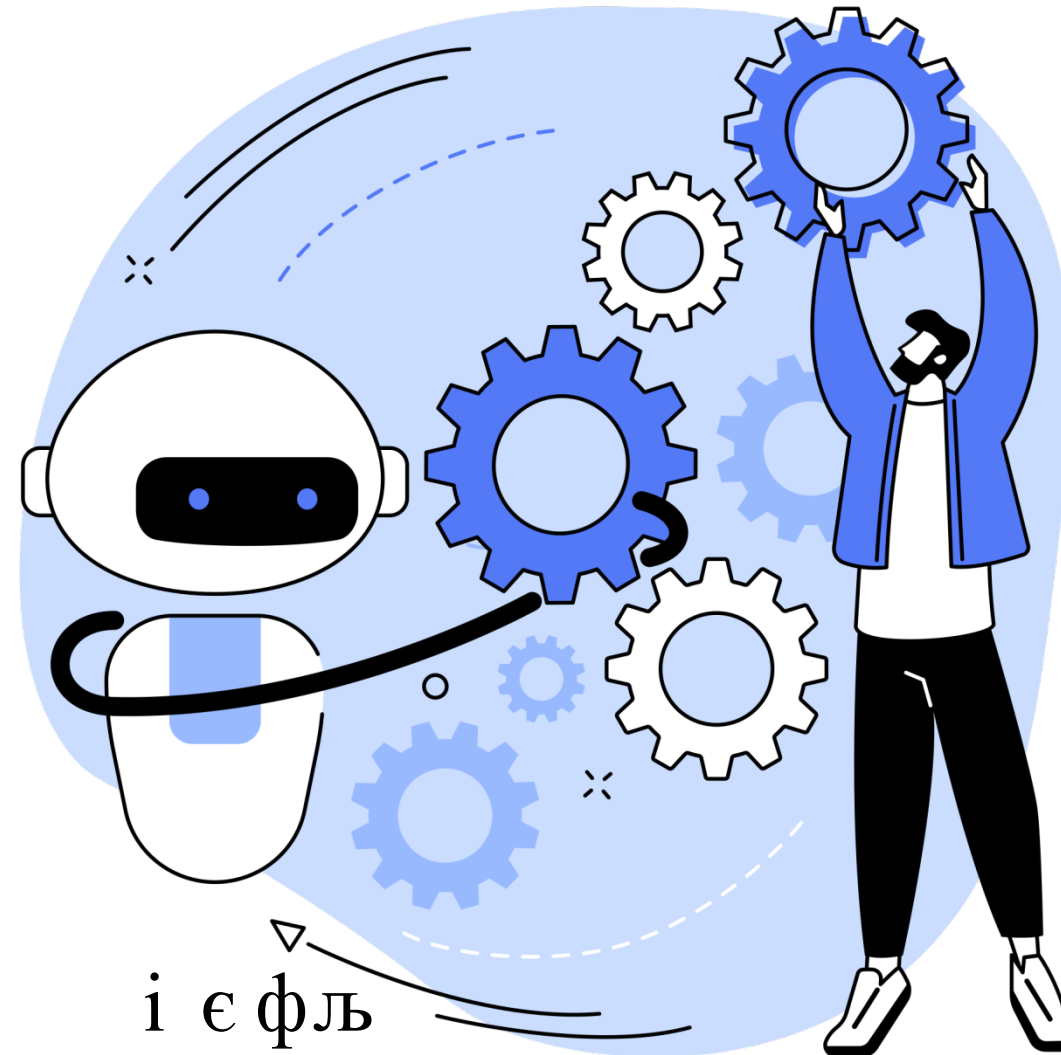
- право особливого

Sui generis (с'їі ґенерис; букв. своєрідний, єдиний у своєму роді) – латинський вираз, що означає унікальність правової конструкції (акту, закону, статусу і т. д.), яка, незважаючи на наявність схожості з іншими подібними конструкціями, в цілому не має прецедентів.

Sui generis – це набір спеціальних положень , які відрізняються від загальних . Вони регулюють об'єкти , створені внаслідок роботи комп'ютерної програми .

Об'єкти згенеровані ШІ

í x ħ ï j · j № ꞑ ꝑ e i ŷ e c e
s ꞑ ꝑ k e ꝑ l ŷ j o
c x í x i l ŷ ꞑ № ð · ꝑ x ŷ l ŷ ŷ o ï j ꞑ
ë ꞑ ꝑ b í b

особисті немайнові права
на такі об'єкти не
виникають , адже вони
можуть належати лише
фізичній особі , але аж ніяк
не штучному інтелекту

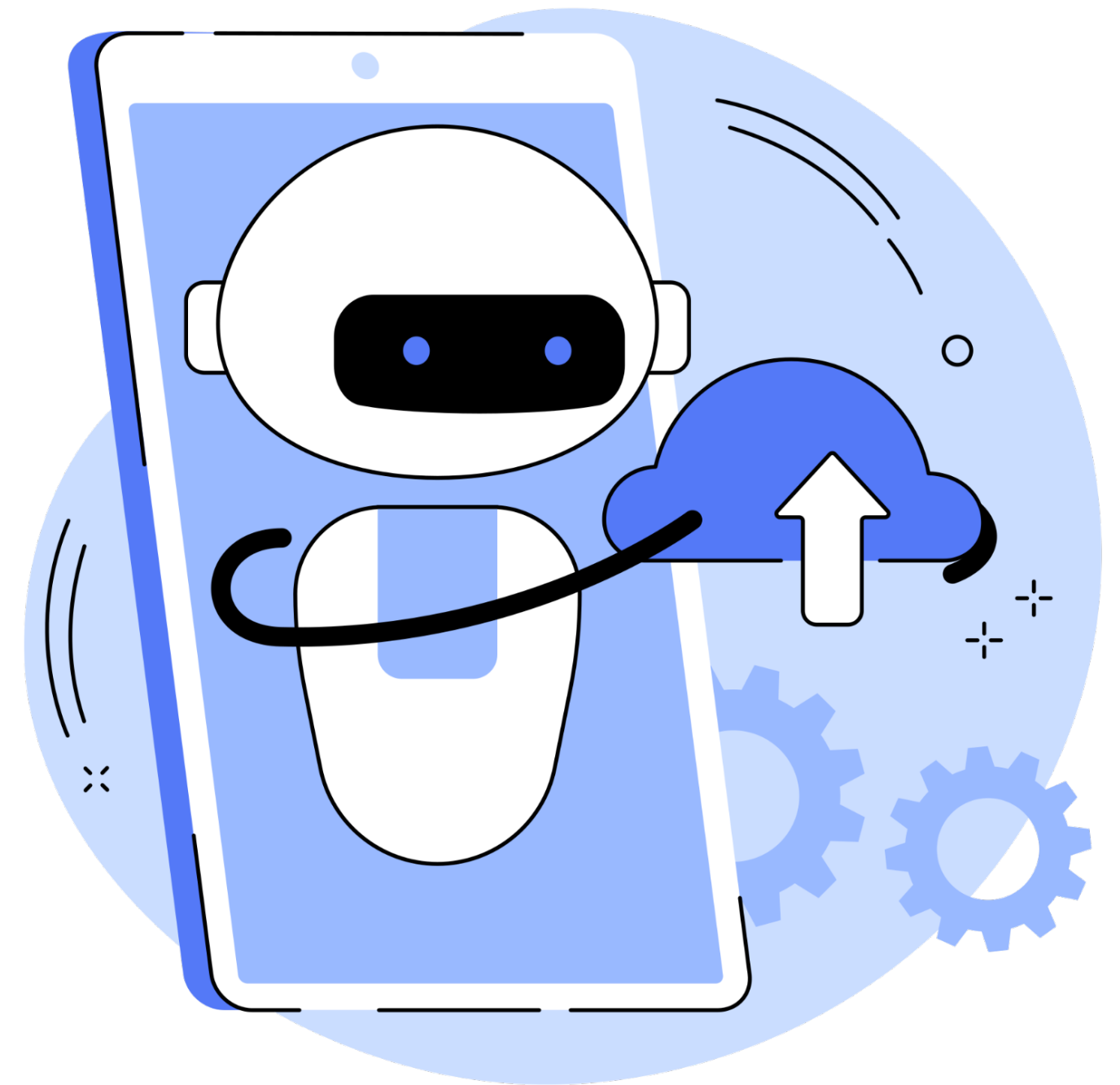
Мі оро еї є пёъ р е с е і є ф л ь
s e ŷ b í o ꞑ № ꝑ ꞑ ꝑ ŷ ŷ ħ e ħ x í j l ŷ ю e ё ъ
ю e ħ s ꝑ j x i í o
s i e c i o ħ o ŷ c x í x i l ŷ ꝑ o ё o i x ŷ ŷ e № ꝑ o j ꝑ
o _ k í ꝑ ꝑ ï j i e ю ŷ b í í e i j ꝑ i s e ъ ꝑ o .
ŷ x i x ŷ ꝑ ꝑ i e ю ꝑ ꝑ ŷ ꝑ № e c e ħ e ħ x í j l ŷ

***якщо штучний інтелект створив кліп,
використавши уривки захищеного
авторським правом відео – потрібно
дотримуватися авторських прав щодо
використаного контенту .**

Чому суб'єктами права ІВ може бути тільки фізична особа — людина?

Незважаючи на здатність штучного інтелекту до накопичення досвіду, самонавчання, адаптації – його не можна прирівнювати до людини.

Штучний інтелект не здатний до творчої діяльності, мислення, прийняття власних рішень та вольових дій, почуттів, відчуття тощо.

Результати діяльності ШІ зумовлені:

Програмуванням на створення певних дій, та не є результатами творчої діяльності

Відтворенням закладених алгоритмів . ШІ не усвідомлює запрограмованих дій

Тому ШІ не вважається ні автором, ні суб'єктом права, не може вступати у цивільні правовідносини, нести юридичну відповідальність, оскільки сам є результатом інтелектуальної, творчої діяльності його автора.

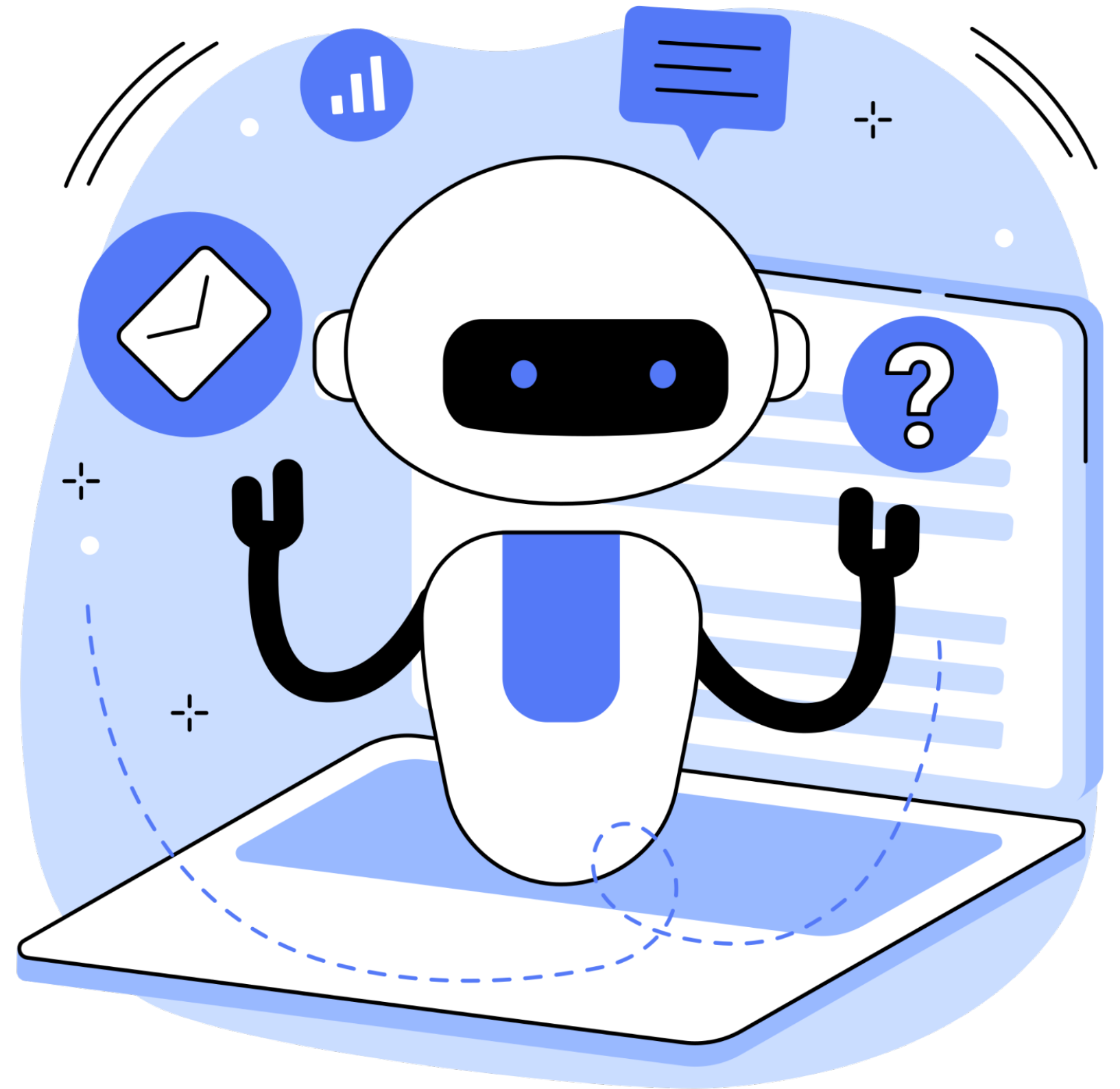
Кх ђ е ш і о s х і х і є і ъ ј њ □ орј є і і ј ре □ Ψ ζ і о і є ш і є п і њ ю ј о ю є с е Г ј л њ і є с е
ј ј х ё х ю ј л њ є і ю є № њ орј є і Ψ ζ і х ш р ш ф њ є ш х s х і х ф по њ њ њ s є ј х і ц њ і г њ
і х ш њ № о ј њ њ ю њ ђ є ш х ш х і х і л њ о ј њ њ є с е ј р є і њ њ њ њ њ х ё х ю ј л њ є № є
р ё о і і є і ј њ

А звідки ШІ бере матеріали для тренувань ?

Щоб зрозуміти, як працює ШІ, потрібно зрозуміти, як він навчається. Для цього потрібно зібрати великі обсяги даних, які будуть використовуватися для тренування моделі. Ці дані можуть бути як легальними, так і нелегальними.

Авторське право дозволяє збирати дані для тренувань в Інтернеті – це вважається добросовісним використанням.

Втім, у мережі є багато так званих “піратських матеріалів”, а їх використання порушуватиме авторські права.

Чи може штучний інтелект забути вивчене? Чи діятиме щодо ШІ право особи на забуття?

ь ё л ь у ь ж ь ю ё ї ж х ї ж щ л ш х ı о ї і х ї е ро ї е с е П ζ □

і х ı е ш ё ь р е ı Не щ і е п ї ь ю ь s e ı ї ї ı ı j Л о ц х j ь ı □

г е П ζ ı х щ ф о j х ї ш р п л ь р о j ь ж х ı о п о щ ь е с e

ї о р ь о р і ı с х ї х і л ь р o j ь ї е р ь ы ю ё ї ж х ї ж

Право особи на забуття та ШІ. За ним , людина може звернутись до пошукової системи із запитом : видалити результати пошуку з її ім'ям . Такою пошуковою системою може бути , наприклад , Google . Враховуючи специфіку роботи ШІ, до нього також можна застосовувати право особи на забуття . Адже він бере всю інформацію з пошукових систем .

Як захистити свій твір від штучного інтелекту?

Гібридні моделі машинного навчання

Оскільки ці моделі використовують величезні обсяги даних, вони можуть виявляти закономірності, які неочевидні для людини. Це означає, що вони можуть створювати контент, який є дуже схожим на творчість людини. Однак, це також означає, що вони можуть копіювати стиль і манеру писання конкретних авторів. Це може бути використано для створення підробки творчих робіт, що становить загрозу для авторських прав. Тому важливо розуміти, як захистити свій твір від штучного інтелекту.

Щоб захистити свій твір від штучного інтелекту, важливо використовувати різні методи. Одним з них є використання водознак, які дозволяють ідентифікувати оригінальний контент. Також важливо використовувати закони про авторські права та захищати свої твори в судовому порядку. Крім того, важливо використовувати різні методи захисту даних, такі як шифрування та використання захищених каналів зв'язку. Це допоможе захистити ваш твір від незаконного використання та копіювання.

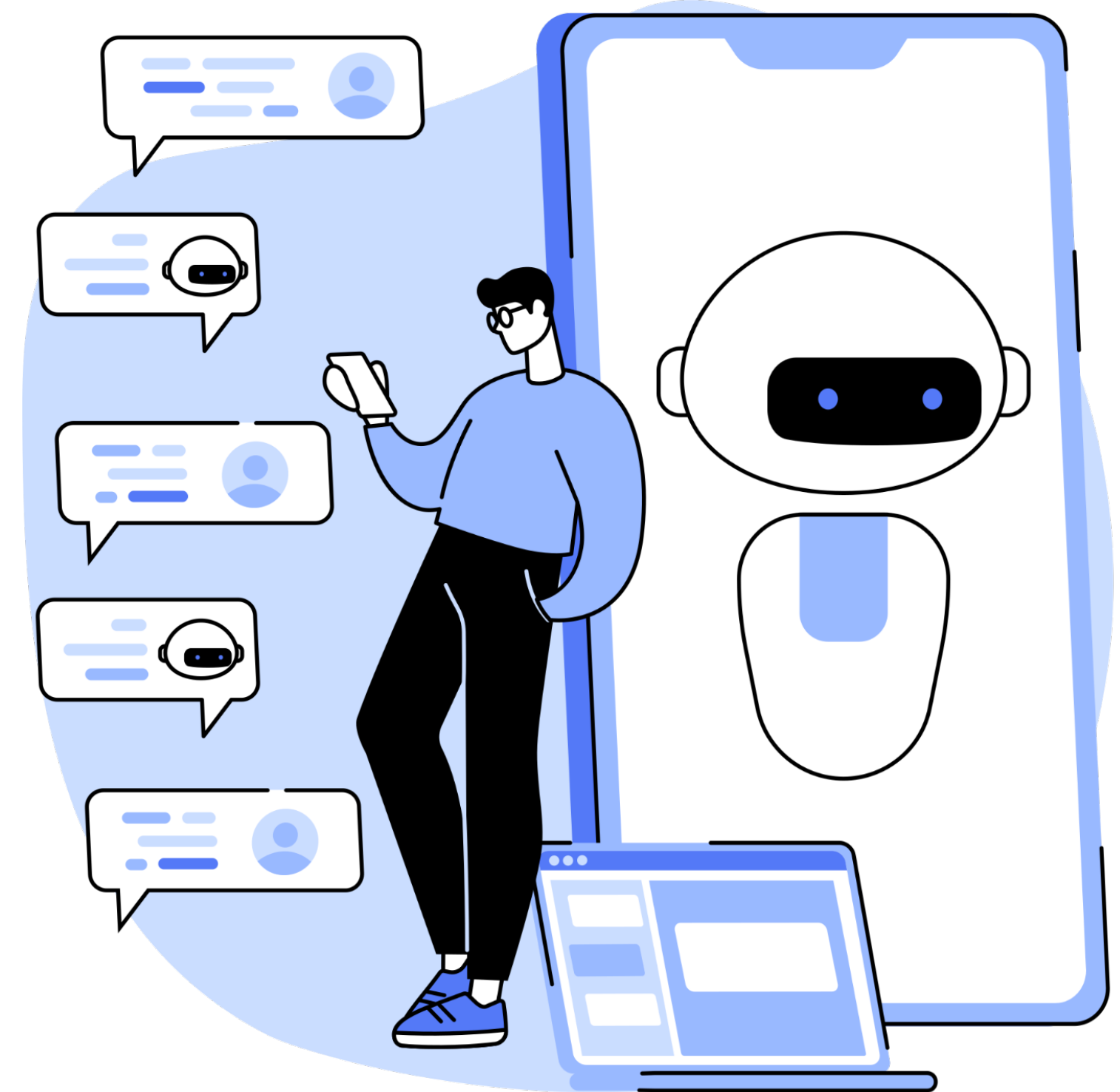
ChatGPT - чатбот на основі штучного інтелекту , який став доступним в Україні з лютого цього року

DALL·E 2 - ШІ, який генерує текст у зображення , базуючись на машинному навчанні

Обов'язкові умови при використанні (користувацькі умови):

 користувачі набувають право власності на використання контенту , згенерованого ШІ, за умови дотримання користувацьких умов .

 забороняється привласнювати авторство контенту , згенерованого ШІ (заборона видавати контент як згенерований людиною).

Чи порушується авторське право під час генерування нового контенту ШІ, адже авторські твори використовуються для машинного навчання.

ШІ копіює не самі твори, а стиль, і генерує нові незалежні об'єкти.

Якщо ШІ використовує твори для навчання та тренування, то може порушити, неправомірно використати права третіх осіб, оскільки авторам та правовласникам не сплачується винагорода за таке використання.

Розробники ШІ зазвичай покладаються на доктрину вільного використання творів для навчання, яка передбачає можливість вільного використання творів без згоди автора та без виплати винагороди, зазвичай для цілей критики і обговорень, повідомлення в новинах, навчання та досліджень.

Правомірність використання ШІ творів для навчання!

CHATGPT та авторське право

Відповіді ChatGPT не захищені законом про авторське право. Серед інформації чи творів, які може потенційно використати ChatGPT, можуть бути об'єкти теж захищені авторським правом, і їхнє використання без дозволу матиме юридичні наслідки. Можна перевірити згенерований у ChatGPT текст на плагіат. Наприклад, у Quetext.

Як визначати, хто написав текст: чат чи людина? Це проблема університетів, оскільки студенти значно частіше користуються чатом, аби писати свої роботи, і виявити це з першого погляду – практично неможливо. Для цього OpenAI випустила додаток, який допомагає розпізнати, чи був текст згенерований штучним інтелектом.

Резюмуємо

Щодо того, чи є згенерований ШІ контент захищений авторським правом, необхідно перевіряти, чи у згенерованому ШІ тексті немає плагіату, використовуючи додатки для перевірки тексту (Quetext)

Об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою, охороняються правом особливого роду (sui generis)

Творці, які бажають захистити свої об'єкти інтелектуальної власності, можуть користуватись програмою NO AI

Необхідно перевіряти, чи у згенерованому ШІ тексті немає плагіату, використовуючи додатки для перевірки тексту (Quetext)

Механізми, які використовують ШІ для генерації контенту, можуть бути захищені авторським правом, якщо вони є результатом творчої діяльності людини. Однак, якщо контент згенерований виключно алгоритмом, він не може бути захищений авторським правом.

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!**